

L'IGNORANCIA

SEMANARI POPULAR MALLORQUI

REDACCIO Y ADMINISTRACIO

PALMA: P. R. Maura, 18
INCA: C. de la Murta, 5.

UEI

Llegiu, ignorant!

El dia 27, diumenge de l'Angel, L'IGNORANCIA obsequiarà a sos favoridors amb una sessió extraordinària de Cine, a *La Protectora*.

La funció començarà a les 11 del matí.

Tota persona qui s'haja presentat amb un exemplar d'aquest número de l'IGNORANCIA, tendrà entrada general gratis.

El programa serà triat, malaventjant alternar lo instructiu amb lo humorístic.

Ala, ignorant! A passar una estona d'humor.

UN NOU GOVERN

Aixis mateix, mos preocupa una mica de les coses grosses, i sobre tot dels canvis de govern, pérque, aquells aconteixements mos umpli e ràpidament.

Caminant poc a poc, però seguit-seguit, un arriba allà on vol, però comensar sempre el camí, no mos du enllloc.

I no es aqueix l'efecte que fa veure com desfilen els governs un darrera l'altre, sense deixar ni fins i tot el recort del seu nom?

Fa ja anys que l'actual President de ministres, deia que volia governar cinc anys per lo manco, a fi de realitzar alguna cosa. Els mateixos contraris i tot, ho haurien de desitjar, perque si els plans fossin dolents, fracassarien de bon de veres devant el poble...

Govern d'un dia i formats com solen esser entre noltros, per ministres que han d'estudiar els assumptes del seu ram, què poden arribar a fer?

I així, aqueix rodar a la cinia dels nostres polítics, es treure aigua amb un paner, i diluir la responsabilitat de-

SONARÀ CADA DIJOUS SI TÉ BUF A SES CANYES

vant el pais; perque sempre tenen l'excusa del «*No vaig tenir temps*»

Això no hauria de poder esser. Les coses de l'estat son massa importants perque no se miri bé antes en quines mans se posen. Hi va el nostre avenir, la nostra vida com a nació, i lo que es més encara, la nostra vergonya com a poble.

Això son els pensaments que mos sugereix aqueix nou canvi.

I per bé de tots desitjam una llarga permanència en el poder a un govern qualsevol, sia el que sia, suposant-lo sempre bo, i més a l'actual format d'homos nous i presidit per un coterreny nostre de gran honradesa.

EL SEMBRADOR.

Volandes

Pàssà lo dol. D'en mig de l'abatiment de les consciències s'en alsa un broll de glòria resurreccional, tota pau, tota exultació. Talment reneix la llum darrera una nit tenebrosa; talment revé la calma dins la consciència agitada després d'una confessió purificadora.

Al-leluia! Es el crit de l'humanitat redimida, desllibrada de cadenes de pecat i de captiveri de dolor. Es el crit de la Vida dominant la Mort.

Es plaen veure com la resurrecció de Jesus-Crist filtra filets de conformança dins el cor endolat, tot evocant-li enyorances d'esser perduts; com desclou il·lusions de vida dins el cor sempre afanyós de ventura; com fa palpitar realitats domèstiques, amb fretura novella, vora la taula voltada de descendència just rebrolls d'olivera; com esperona l'ànima inquieta, amb fervors novicials, la lluitar per la perfecció ideal.

Del fons de la natura i del fons de les consciències esclaten potents himnes de vida i d'amor, en adolescència joiosa, qui animen al treball i preparen per les fatigues de l'estivada del cor i de les coses.

I del fons de mon cor puja i vessa una glopada d'amor vers la vida comprada a preu de dolor, prometedora de plers de glòria.

T. B.

PAGAMENT A LA BESTRETA

Trimestre, UNA Pesseta
Un número solt, CINC cts.

A TÚ

(imitació, un poeta sportman)
La reina de les fades té un jardí
a on guarda el tresor què més estimava
també punt guaita el sol al demàs
hi canten els auells eternarima.
Dins un hivernacle ben foscada
hi havia una flor que reunia
els bells colors que vest l'aubada
quant neix el nou jorns qui sa conuria.
La reina de les fades caprichosa
al món va voler fer un ric present,
i girant sa mirada bondadosa
que es més pura que la llum del sol ixent.
Va manar que la flor de l'hivernacle
la joia més preciada del tresor
es quedà convertida per miracle
en gentil damisela, tota cor.

N'ets tú eixa flor al món donada
que guarda encara essència de jardi;
venturós tot aquell qui t'ha estimada;
més ditxos el que seuva et podrà di.

PER DE NA SANTEMA.

La nostra festa

PER «EL SEMBRADOR»

Molt Sr. i amic meu! Perdonau's abans tot, que vos doni el nom d'amic, sens tenir el gust de coneixer-vos; perdonau-me aquella llibertat, propi, casi diré, de tot bon ignorant!

Les meves ocupacions no me permeten esser molt estens, així es que sols vos diré que, l'idea que llançau damunt el nombre darrer de L'IGNORANCIA i que anomenava la nostra festa m'agrada molt ferm, tant que, si hagués seguit els impulsos del meu cor, desde el comensament de la pt. hauria dit tan sois: «Avant, Avant.»

Sia mil voltes beneïda, l'hora en que feu inspirat amb tal pensament. Avant no desmaieu, que aquesta festa es necessària, es casi indispensable per la vida de L'IGNORANCIA i serà ademés la llaçada qu'ens unità molt més fortament, per lo sant combat, baix el tema sagrat: ¡Per Deu i per Mallorca!

Avant, vos dic de nou. Pobre som, intel·lectual i materialment, emperò per tot lo que estiga baix del lema ja citat me teniu incondicionalment a les vostres ordres i a les de tots els bons ignorants mallorquins.

Recordau que, l'Alt en Jaume, guiant les hostes catalanes i aragoneses a la conquesta de la ciutat de Mallorca i devant les murades que tancaven la capital de la perla de les mars, arengava els seus soldats i los animava amb lo crit de «Per Deu i Santa Maria». Doncs bé, n'altros també, devant les murades que tanquen la nostra estimada Roca, ens hem d'animar mutuament amb lo triple crit, de «Per Deu, per Santa Maria, per Mallorca» i no dubieu que la victòria serà nostra, lo mateix, de la mateixa manera que fou del Conqueridor.

Tare si que m'havieu de perdonar, per haver fuit del assunxe principal de la pt. emperò; es fan bò un moment, per espaiar-se, i en tenç tan pocs!

Vallau acceptar els meus profonds sentiments d'amistat i fer los extensius als altres companys vòstres li que treballen per la mateixa causa.

Buscaren de la Elana

19—4—19. *Sinuor sup totz sny Biveri inf*

Amic Buscaren: Mil gràcies per aqueixa carta. Preparau el serró del menjar, el gaia-to d'ascensió i un parell de bromes per alegrar-mos el camí.

Dijous qui vé sortiràn instruccions per tot-hom que mos vulga acompanyar.

Serem més de lo que pensavem.

Fins allà dalt.

EL SEMBRADOR.

LA SANC PREIOSA
P'ELS CARRERS DE CIUTAT (1)

Com un rei qui fa l'entrada triomfalment dins son reinat, vos la feis en creu alçada tot crudelment açotat.

Jo vos veig, bella figura, banyat de sanc, o dolor! coil tombat, ple d'amargura perdonant a tot error.

Entre gent qui forma fila crucificat vos hi veig mentres la llum s'espabila de blancs ciris al llambreig.

De la creu en son brancaige vos morjren per amò; de vostres ferides rafja bálsam de redempció.

La vostra santa persona de mans i peus enclavada, tot cenyint una corona de jons i pues trenada.

Les matzinades espines voston cap han trasputat, mes, tornaren pedres fines en voston front coronat.

Ple de sanc, testa inclinada lo vostre cos tot nafrat;

(1) Retirada del número passat per esser arribada tard.

el pit sant amb la llançada tot ubert, escarrinxat.

Més; encara que fos fosca la creu que arborà el verí, ella va esvei la fosca obrint del cel el camí.

Així, percinta bronyida com a rei du voston cos, i per espasa cenyida un riquíssim pom de flors.

PITIUS

Santa, i entre visites a Cases santes, veure la processó de les caperutxes, anar al Devallament i Enterro de la Seu, comprar el xot i fer panades, no me quedà temps per res; i ara passades les Festes, panxa plena i morros lluents, trobau vos que es ocasió oportuna per anarm'en a sa Creu Vermella a cercar na Maria per sa cuina? En demés ja es passada l'avinentesa; per que segons deis, aquesta senyora ja es venguda a Binicarbó. Vos agrairé que me digueu que tal se n'ha desfet dels triomfos, perque allò del St. Cristo i el fil, me té molt intrigat.

No vull acabar aquesta carta sense fer-vos una petita i discreta indicació: a mi la vida del camp me entusiasma, i més ara que es'è vestit de verdor; i jo deixar les meves feines per molt de temps, no puc; però un dia o dos no es lo mateix... me enteneu?— No vull dir que me convideu, però...

Manau i disponeu en quesvulla del vostre amic

PEP DE NA SANTEMA

NIT DE LA LLUNA

Es joveneta i gariida.

Dins son poble arreconat alegra passa la vida...

Avui lo goig s'es acabat.

Quant la lluna claratjava
dins l'hortet, florit verger,
la doncella he hi descansava,
les flors li feyen dossier.

D'aquella nit de l'estiu
la jova els encants no gosa.
Natura apar que somriu
escampant perfums de rosa.

Amb la cara contristada
axeca els ulls en el cel.

L'amor, satjeta ha clavada
dins son cor, amant, feel, el ob son
Lluny vola el seu pensament,
mes enllà de la ribera.

Sent tristor d'enyorament
per la seva amor primera.

D'aquella jova garrida
el qui té son cor lligat
la patria, a lluitar el crida...
Ella d'amor s'ha llenguida.

Ell ferit, i, no's tornat!

Una Seu valgina

Glosari

Vet-aquí que un dia, surt el bon sol de la gràcia i cau sobre Mallorca i il·lumina els recons enfosquits del cor de tots els qui tenen una mica de culpa de les coses que se mal-fan i de les que no's ben fan.

Cada raig de sol es una espurna d'or qui als una flamaradeta ideal qui puja dolça-

Després del Ram, vengué la Setmana

ment i s'en va a fixar-se, fet a una cosa, en el seu lloc.

Una d'aqueixes flames, qui fan dolça la nit, abans tenebrosa, es la dels bells jardins, recons de pau, que conviden a meditar i a somniar.

Del mig de cada recó de boscatge o de flors, vos aguaita la blancor maravillosa d'una bella estàtua.

Qui ha fet aquest miracle?

El mateix sol d'or que ha il·luminat els recons tenebrosos dels cors, i n'ha fetes eixir les idees belles, s'en es entrat dins la nebra dels museus, i ha encès el pit de pedra de les estàtues i aqueixes amb son poder maravilloso s'en son anades a descansar en el seu lloc, de on segles enrera, les havia fetes una mà impia.

IVON.

LA MEVA AMIGA

No coneixeu Na Severa? Els qui saben qui es, poden botar aquest paràgrafo, i els qui ho ignoren, si teniu paciència, passau els ulls per la següent descripció: Na Severa Moreno es l'al·lota més alegre de caràcter que jo coneix; es botadora i cantadora com un infant, encara que haja fets els devuit anys i vaja de llar des de fa poc temps: es alta, esbelta i rossa amb els ulls blaus. Si passat, lectors, per ca'l retratista qualche dia, i me veis prop, crau dame i vos mostrare'l seu retrato.

Sabent qui es Na Severa, no puc que menys de contar el pas que l'altra diassa amb ella em succeí.

Jo t'ho dic, lector, perque supòs que ho ignores—som visita de ca-seua i vaig anar a fer-n'hi una. Quant arribi al portal de l'escola, vaig reparar un fet tan extraordinari que no gosava pujar. El balcó estava tancat, un *Mimi*, la cusseta qui sempre guaitava, amb floquets pel coll i més peluda que un manguito, treia de la botiga, tampoc hi era, ni hi havia tests, ni flors... Allò estava més pelat que na Burguesa quant hi pujen per Génova.

Amb el cor estret, més petit que una llenya i presentint una desgràcia seria per Na Severa, m'enfil escalons amunt; arrib al segon pis, alestant espès, perque a causa d'uns estudis i un principal, havia a ascendit a quart, i la mà se resistia a tocar. Fas sonar la campaneta, escoltant si oia reinars, i unes passes lentes, calmoses, s'acostaren a la porta.

Obrí una vella i, quant vaig anar a parlar, ella misteriosament, tristament, posa el dit demunt sos llavis. Fins i tot na *Mimi* qui duia un llaç negre gros, mes gros que ella, ni lla-dià ni me moçegà els calçons.

Vaig preguntar per ma amiga, i s'hi havia res de nou, i la vella plorant més que en Sanxo Panxa quant li prengueren el ruc, me digué: Son a la sala del piano, s'es mort el *tio*. Perque, jo no ho havia pensat a dir: Na Severa tocava'l piano i tenia un *tio*.

Deix el capell en el penjador, i seguint na *Mimi* qui semblava l'antropòloga d'embaxadors, me n'entr dins la sala de piano.

A un costat, a butaques amb molles i amb funda llevada, hi scien els *papás* de na Se-

vera i un parell de parents, tots mig plorant, més seriosos i imposadors que les piràmides d'Egipte; i de front, a la cadira del piano, amb els peus sense tocar an terra i el front tocant els janolls, hi seia la meua amiga, sent uns plors més forts i llàstimosos que's d'en Boabdil quant abandonà Granada.

Entri a la sala, vaig estrenyer la mà an aquelles bubotes endolades i les vaig dir... no sé que les vaig dir, perque el meu enteniment estava sospès dels plants de ja. Severa, qui em xapaven el cor. Elles me respondieren, s'aixugaren quatre lligimes i es quedaren amb el mocador en les mans per tornarles-se torcar quant arribàs un altre visigat a donar-los el condol, mentre jo m'atractava a la cadira del piano.

Que er aqueixa tristesa, Scyeja? (Pau) no'm respons? Vaja calma, tots nervis. Vols que't facen una tartera? Com i necessari! Això no pot esser. Esparraguera, jo no puc consentir-hi.—Respongué a la fi fent un parèntesis dins son combat:

—Però, dona, si ho potieu esperar d'un dia a l'altre; era molt vell ja; ademés, pots estar tranquila que amb lo que patia de gota, es'tà millor allà on es.

Te crec; però encare hagués pogut esperar a morir-se un parell de setmanes... perque tan mateix, no hi consentiré!

—Calmia, Severa, calmia! T'enviau altres... No veus que es absurd no consentir-hi. Aquí ella alçall cap i mirant-me com si em volgués fer tornar cendra, exclamà,

—També tu? I jo no! i no! Es per demés, no me ginyareu.

—Però anem a veure. Amb-e què no vols consentir? an-e què no te ginyajan?

—An-e què? a dur-manto per la Setmana Santa!

—Eh?

—Ara m'havien comprada una mania molt bona i una pinta alta, i ho vull lluir.

—Ah! —Sil! Per anar a fer Cases Santes.

—Oh!

T'assegur, amic lector, que si no fos estat per la mania qui era, viva i té'l gènit molt curt, ni hauria oblidat del *tio* mort i hauria fet una rillla que hauria retronal!

P. D'ESPARRAGUERA

Corema de l'any 1919.

EN LITO

Una caçada

Discretes lleïdorens i benvolents allegadors:

Avui en Lito no es a Ciutat. Fa dies que s'en anà a fora per dedicar-se al bell deporte de la caça. Abans de partir li vaig recomendar que anàs alerta, que no's llevàs mai les ulleres, a fi de evitar llamentables occurrències, i mirau lo que'm diu en certa rebuda de fresc.

«Benvolgut amic: Som aquí de fa tres dies, i encara no he caçat res, o més ben dit, he caçat si, però no conill, ni llebra, ni tort... Lo que he agafat es una cosa no

menjívola i bastant molesta: un costipat fortíssim.

Jo t'diré com va esser. De bon matí era sortit amb l'escopeta ben proveïda. Ja feia estona que caminava, quant vaig afinar un conill a tir. M'engalt l'escopeta, despar, i me pos a córrer per veure si havia fet blanc. Efectivament havia ferit, però... a la soca d'un arbre.

Més tard vaig veure una perdix qui volava ran de terra, l'apunt i quant anava a tirar, no fiant-me gaire de la meva punteria, no vaig voler tudar el carcaixó, i me pos a encalçar la peça, i tant calent hi anava, que no vaig reparar una barbacana que feia el terrer, vaig volar amb l'escopeta d'una alçada de deu palms, i vaig pegar un bon batut... sense conseqüències: just dues finestres en els genolls i una a cada colzo.

M'aixec i me trob davant una llebra qui me mirava tota extranyada (segurament d'haver vist volar un home) i un si fa no-fa burleta. Ai sit prepar l'arma, i.. just si tengués coneixement, arranca a córrer, i jo darrera ella, camp enllà. Però assetsuaxí pega bot a un marge, s'enfona dins un forat, i jo vaig romandre... badocant. La llebra també era fuita.

Jo suava a les totes, encès de calor, i no hi havia cap ombra.

Abans aquells camps eren plens d'arbres, i a la seva ombra un home hi podia reposar delitosament. Ara tot es pelat i just hi queden... les rebasses. Els pins les tallaven per fer-ne barcos; les oliveres per fer-ne estelles. Creu-me! Fa pena veure tanta desfroça. Arbres seculars, propietat de la sèrie de generacions (no d'un individu) son estats sacrificats a un guany de moment, i robats a les generacions venidores.

Però deixem anar les filosofies i seguim la narració.

Enfront meu, par damunt el marge, vaig afinar unes oreilles immòvils. Tenia caça a tir. Apunt i despar, i.. vaig oir uns brams formidables. Era un ase, i l'havia ferit. Vaig fugir rapidament per por que l'amo no'm mogués un escàndol o no'm reclamà danyos i perjudis.

El cel poc-a poc s'era ennegrit, i sense avisar-me se posà a ploure. Com t'he dit, jo suava, i me vaig banyar; i vef-aquí com me vaig costipar.

Vaig arribar a les cases de la possessió, remull fins an els ossos, el sarró buit, i per caça un costipat.

Segueix la carta amb coses sens importància, i acaba diguent-me que té moltes ganes de tornar aviat, perque troba que aquí no ho passa tan malament.

Pobre Lito!

V. DE CAMP-FLORET.

Mes de Maria Casolà

molt apropiat per fer a les famílies, col·legis i esglésies que vulguin un exercisi breu i sustanciós.

De venta an aquesta imprenta a 40 cts.

